Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го ВЕРЕСНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 24, 1985 No. 182. VOL. XCII.

В РИМІ ВІДБУВСЯ УСПІШНИЙ „ФОРУМ МИРЯН"

Рим, Італія (УПСО). — З приводу поминальних обходів першої річниці смерти св.п. Патріярха Йосифа, в Римі відбулася в днях 7-го і 9-го вересня ц.р., студійна зустріч українських католицьких мирян під назвою „Форум мирян, Рим 1985". Організатором форуму було Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО), а його підготовкою і переведенням займався з уповноваження президії УПСО заступник голови д-р Василь Маркусь. Темою цього форуму була сучасна проблема — „Мирянин у Церкві", що є актуальною в цілій Католицькій Церкві у зв'язку з переоцінкою досвіду Другого Ватиканського Собору на найближчому Папському Синоді єпископів, а також з огляду на актуальність цього питання в нашій помісній Церкві.

Перша святочна і ділова сесія розпочалася 7-го вересня полудні в „Домус Пачіс" після поминальних врочистостей в соборі Св. Софії. До почесної президії покликано Владику Івана Прашка з Австралії, опікуна патріярхального руху і УПСО, та першого голову УПСО, д-р Петра Зеленого з Бельгії.

У святочній частині Владика Іван звернувся до учасників із словом, подаючи ідейні основи нового мирянського руху, як вони оформилися у зв'язку з появою Блаженнішого Йосифа на волі та піднесення ним ідеї українського патріярхату. Про „Завіщання" пок. Патріярха Йосифа була виголошена окрема доповідь неприявного голови УПСО д-р Богдана І. Лончини, в якій автор глибоко і проникливо проаналізував думки із завіщання, стверджуючи їх актуальність. Вони залишаються дороговказом дальшої дії патріярхального руху, ствердив автор.

Ділова частини цієї сесії складалася з трьох доповідей: д-р Кирило Митрович (Париж) розлянув тему про мирянство в Католицькій Церкві взагалі після Другого Ватиканського Собору, його взаємини до ієрархії і духовенства та ролю в різних функціях служіння в Церкві. Доповідач вказав на деякі розходження щодо цих питань в поглядах і практиці речників Західньої Церкви. Але, в принципі, Ватиканський Собор вніс нове наставлення, здефініював більш сучасно і під кутом складних нинішніх проблем Церкви місце і ролю мирян у ній.

Про українські ідейні заложення мирянської дії, зокрема, як вони були викладені в думках Слуги Божого Митрополита Андрея та Патріярха Йосифа говорив проф. Володимир Кальваровський (Мюнхен). Доповідач підкреслив східнє розуміння Митрополитом Андреєм мирянської участи в Церкві та цитував його послання про церковні братства з 1905 р. Знов Патріярх Йосиф надавав великого значення праці мирян у справах, що мають церковно-політичне значення, таких, як патріярхальні змагання.

Інж. Олександер Пришляк (ЗСА), доповідав про сучасну структуру українського мирянського руху в діяспорі, обмежуючися до його нової форми — мирянського патріярхального руху. Частково доповідач згадав й інші форми організації мирян та підкреслив потребу кращої співпраці і наладнення зв'язку між різними організаціями на місцевому, краєвому і міжкраєвому рівнях.

Друга сесія форуму була проведена 9-го вересня. „Думки під розважання" виголосив Патріярший Архимандрит о. д-р Іван Гриньох (Мюнхен). В своїй глибокій аналізі о. Гриньох представив східнє розуміння Церкви і мирян у ній та їх співвідповідальність за Церкву — спільноту вірних. Він говорив про деякі основні поняття творчої віри у наших відносинах, вдало цитуючи і розвиваючи думки з поетичного роману „Свідок" сучасного релігійного письменника-мислителя Василя Барки.

Ділову частину другої сесії виповнили доповіді д-р Василя Маркуся (Чикаґо), що говорив про церковні братства і сестрицтва, як найбільш українську і традиційну форму прицерковної організації мирян. Він ілюстрував свої думки із сучасної практики тих парафій і громад, де існують церковні братства і сестрицтва, зокрема в Америці, зорганізовані в Союзі Українських Католицьких Церковних Братств і Сестрицтв, а також в Австралії.

Богданна Крушельницька (Англія), доповідала про жінку-мирянку в історичному пляні, але так само вказала на сучасну ситуацію жінки-матері і суспільної діячки на еміграції та на Україні. Оля Попіль (Чикаго), цікаво представила проблеми молоді у нашій Церкві, звертаючи увагу на подвійну присутність української молоді—у ширшому (загальному) суспільстві і у нашій громаді, релігійній та етнічній. Була мова про релігійність сучасної молоді та про її зацікавлення і, врешті, яке її місце у нашій Церкві.

Про мирян в Україні доповідав Ярослав Деременда (Англія), представляючи їх на широкому тлі цілої нашої церковної ситуації в Україні. Доповідач це зробив на підставі „Хроніки Української Католицької Церкви" та обговорюючи діяльнсіть Комітету оборони прав віруючих, у якому видатну участь беруть миряни.

Дискусія по обидвох сесіях була жива і речева. Висунено дискутантами низку питань і побажань, як зміцнити мирянський рух та як миряни можуть краще допомогти своїй Церкві у її духпастирській та євангелізаційній функції. Підсумки форуму зробив організатор і керівник сесій В. Маркусь. Він бачить потребу і цінність таких чи подібних дискусій, бо лиш у висліді обміну думок збможемо виробити собі правильну уяву про наше місце і ролю в житті Церкви. Вислідн і пропозиції дискусій на цьому форумі будуть конкретніше подані під розвагу Отців чергового Синоду УКЦеркви, що відбудеться при кінці вересня і на початку жовтня ц.р. в Римі.

У Філядельфії відбудеться громадське віче в обороні українців

Філядельфія. — В неділю, 29-го вересня о год. 2-ій по полудні тут в залі Українського Освітньо-Культурного Центру, при 700 Сідар ровд, відбудеться, заходами організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні, громадське віче на тему: „Поборювання знеславлювання українців".

З доповідями виступатимуть адвокат Івана Дем'янюка Марк О'Коннор, дочка оскарженого Лідія Дем'янюк, д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника УНСоюзу і крайовий зв'язковий АОЛПУ між етнічними групами, і д-р Зенон Форович, представник Відділу АОЛПУ в Чикаго. Під час зустрічі буде переведена збірка фондів на покриття коштів правної оборони І. Дем'янюка.

Головною ціллю віча є, однак, поінформувати українську громаду про ситуацію на відтинку знеславлювання українців, що нею займаються деякі жидівські групи і застановитися над дальшими протиакціями в тій справі.

Міжнародне товариство прав людини виступило на захист Й. Терелі

Франкфурт, Західня Німеччина. — Міжнародне товариство прав людини випустило тут рапорт про арешт та суд над Йосифом Терелею, відомим борцем за леґалізацію катакомбної Української Католицької Церкви в Україні.

В рапорті розповідається про 18-річне поневіряння Й. Терелі в советських тюрмах, концентраційних таборах та психіятричних лікарнях, про створення ним за часів Юрія Андропова Ініціятивної групи на захист прав віруючих та УКЦеркви в Україні", наведено уривки з „Хроніки Католицької Церкви на Україні", яку видавав Й. Тереля та інші члени Ініціятивної групи.

Крім того, випущено два звернення — до кардинала Йозефа Гефнера, архиєпископа Кельнського, та до генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова з приводу судьби Й. Терелі.

Зокрема у зверненні до кардинала Й. Гефнера говориться: „Ми дуже просимо Вас клопотатися перед советською владою, керівниками Советського Союзу про негайне звільнення тяжко хворого Йосифа Терелі, який за свою відданість вірі батьків уже понад 18 років провів у тюрмах, таборах і спеціяльних психіятричних лікарнях... Ми просимо Вас сприяти тому, щоб в усіх німецьких католицьких церквах молилися за Й. Терелю. Ми маємо надію, що з Вашою допомогою советська юстиція не зможе розправитися з Й. Терелею, так як це було зроблено 40 років тому з єпископами, священиками і віруючими під час ліквідації Української Католицької Церкви, з того часу загнаної у підпілля".

„Вся вина И. Терелі полягає лише в тому, що він не мирився з державним атеїзмом, який насаджує советська влада в Україні", — сказано у зверненні Міжнародного товариства прав людини, надісланому на адресу генерального секретаря ЦК КПСС М. Ґорбачова.

В Чикаґо відзначать проф. В. Кубійовича у його 85-річчя

Чикаґо (Н.Н.) — В ряді святкувань найбільшого твору еміґрації, Енциклопедії Українознавства, і її творця, 85-річного сеньйора української науки, проф. Володимира Кубійовича, відбудеться тут святочна зустріч-ювілей.

В авдиторії собору свв. Володимира і ольги в неділю, 29-го вересня о год. 4.30 по полудні. Громадський комітет влаштовує святочну гостину і програму, якою українська громада бажає вшанувати появу першого тому англомовної ЕУ та допомогти завершити останній том українськомовної 10 - томової Енциклопедії Українознавства.

Проф. Кубійович заповів особисту участь разом із своїми близькими співробітниками з Европи. Одночасно можна буде набути перший том англійської ЕУ, як також щойно випущені з друку спогади проф. В. Кубійовича „Мені 85".

Недавно заснована Фундація Енциклопедії Українознавства при цьому збирає на постійний фонд цоб дати можливість науковому осередку в Сарселі продовжувати його цінну працю.

Квитки на цей вечір-свято можна набути в Чикаґо в книгарнях, „Самопомочі" та в членів комітету. Вступ - 25 дол., від пари - 40 дол.

У Трентоні створено Відділ УАКРади

Трентон, Н. Дж.(С.Б.).— Усереду, 18-го вересня ц.р. тут відбулися Установчі збори для створення відділу Української Американської Координаційної Ради.

Д-р Теодор Сендзік був головою зборів, а Л. Веремієнко секретарем. Д-р Сендзік коротко з'ясував потребу активізації праці УАКРади.

Вибрано Управу в такому складі: голова - М. Нагірняк, заступник голови — Б. Скорупська, секретар — Л. Веремієнко, скарбник — М. Кащук, організаційний референт — Т. Сендзік, вільні члени — В. Гаврилко, І. Стрижаківський, Контрольна комісія: В. Коропей, Д. Кузик, П. Діденко.

Присутні вибрали делеґатів на Конвенцію УАКРади у Філядельфії, Па. яка відбудеться в днях 18-20-го жовтня ц.р.

Відбувся 26-ий Конґрес СУСК

Торонто. — Понад 100 студентів з 15 -ох міст Канади з'їхалися сюди при кінці серпня на 26-ий з черги Конгрес Союзу Українських Студентів Канади (СУСК).

У днях 22-25-го серпня делеґати та учасники Конґресу вислухали 12 доповідей та брали участь в панельних дискусіях на теми, які турбують українських студентів в Кандаі, як також прослухали звіт минулорічної управи.

Підчас Конґресу делеґати всіх українських студентських клюбів обрали нову Екзекутиву СУСК.

Головою на цей академічний рік є студент Торонтонського університету Данило Дзікевич. Його заступником для внутрішніх справ є Орест Новосад із Саскатунського уніве рситету, а другим заступником для зовнішніх справ є Роман Дубчак з Торонтонського університету.

Під час Конґресу виступив недавній втікач Червоної армії з Афганістану, українець Микола Мовчан.

Також під час Конґресу виступив професор Квебецького університету Роман Сербин на тему справ зв'язаних із Комісією Дешена. Проф. Сербин зробив три завваження в тій справі:

Мандат комісії — шукати тільки за нацистськими злочинцями — є дискримінаційним. Треба шукати за всіма злочинцями;

Громадян Канади можна судити лише в Канаді, вживжючи канадську документацію. Змінювати закон, щоб уможливити депортацію до Советського Союзу є небезпечним пренцендентом;

Не можна вживати советських свідчинь, бо всі знають, які вони „вірогідні".

Інші теми, які порушені під час Конґресу включали — студентський „обмін" з Україною, багатокультурність, національні і людські права, ситуація в Україні, українська культура, як впливати на уряди, комп'ютори, як ефективно переводити організаційні справи, і як мати добрі зв'язки з англомовною пресою, радіо і телебаченням.

Конґрес закінчився сесією про газету „Студент", яка минулого року зазнала великих труднощів. Цього року „Студент" редаґуватиметься і друкуватиметься в Торонто.

КАРДИНАЛ ҐЛЄМП ПЕРЕБУВАЄ В ЗСА

Філядельфія, Па. — Примас Польської Римо-Католицької Церкви кардинал Йозеф Ґлємп перебуває тепер в З'єднаних Стейтах Америки на відвідинах польських парафій і так званої американської Ченстохови у місцевості Дойлставн у Пенсильванії.

При кінці минулого тижня кардинал Ю. Ґлємп відправив там у сослуженні багатьох єпископів і священиків торжественну Богослужбу, після чого відбув зустріч із священиками, монахами і монахинями та приймав на послуханні представників численних польських організацій та установ. Примас дав інтерв'ю кореспондентові телевізійної сітки Ен-Бі-Сі, у якому заявив, що в часі його візити в ЗСА він не має запланованих зустрічей з урядовими чинниками, пояснюючи це тим, що він є представником Церкви, яка діє у виїмково трудних обставинах, і представники тієї Церкви не повинні вмішуватись до політичних справ, головно коли вони перебувають поза кордонами своєї батьківщини. „Моя візита має характер суто душпастирський і не є пов'язана з політикою", - заявив кардинал Ю. Ґлємп кореспондентові. При тому він катеґорично заперечив поголоски, що його приїзд до ЗСА є пов'язаний з приїздом сюди прем'єр-міністра ген. Войцеха Ярузельского, який братиме участь в сесії Генеральної асамблеї Організацій Об'єднаних Націй.

Представники Американської Польонії були обурені до певної міри, що кореспонденти, і взагалі засоби масової інформації, могли ставити таке питання кардиналові Ґлємпові і були раді, що отримали від нього гостру і дуже рішучу відповідь. Тим самим кардинал дав добру політичну лекцію наївним західнім кореспондентам, які хотіли втягнути його у політичну проблематику, ставлячи йому такі наївні питання, як, наприклад, чи Церква в Польщі може впливати на вибори тощо. Достойник Польської Церкви дуже чемно відповів на поставлене йому питання: „В нашій країні вибори мають інший характер, як вибори на Заході".

Кардинал Ґлємп має в пляні відвідати ще Вашінґтон і декілька інших місцевостей.

Заперечують існування УКЦеркви

Ст. Катаринс, Онт.(св. Софія) — У статті в „Львівській Правді" з 3-го квітня ц.р. автор А. Лисюк твердить, що „нема такого як Українська Католицька Церква на території Української РСР". Автор також згадує, що ця Церква добровільно себе зліквідувала в 1946 році

Такі твердження зроблено в статті про „злочини" Василя Кобрина, члена Ініціятивної групи оборони прав УКЦеркви. В. Кобрина засуджено 22-го березня ц.р. на три роки концтабору за „антисоветську діяльність".

Вміжчасі швайцарський інститут „Ґлявбе ін дер Цвайтер Вельт" інформує, що після арешту Йосипа Терелі в лютому віддано його на психіятричні аналіза. Далі інформують, що 20-го серпня засуджено його на 7 років концтабору та п'ять років заслання. Й. Тереля на 42-му році життя залишив на Закарпатті дружину з трьома малими дітьми.

В СВІТІ

ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ОБОРОНИ Греції Антоніс Дросоянніс заявив, що двом грецьким громадянам - соціялісту з електроніки Мікаелу Меґалокономосу і промисловцю Нікосу Пілітцулісу — пред'явлені обвинувачення в шпигунстві на користь Советського Союзу. Крім того, уряд Греції підтвердив, що у подозрінні в шпигунстві заарештований також офіцер військово-морської фльоти.

В АТЕНАХ ВБИТИЙ ВИДАВЕЦЬ антисирійського тижневика „Ан Нашра" Мішель Нумері — один з близьких друзів лідера Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата. Невідомий мужчина підійшов до М. Нумері біля входу до редакції і двічі вистрілив. Нумері помер зразу ж.

В ПОЛЬЩІ ЗААРЕШТОВАНИЙ один з відомих активістів забороненої профспілки, учасник польського Опору під час Другої світової війни Юзеф Теліґа, якого обвинувачували в шпигунстві на користь Заходу. Польське пресове аґентство передає, що Ю. Теліґу обвинувачують у контактах з „підривним центром Заходу", що йому було передано 900 долярів і 60 західньонімецьких марок на „підтримку і проведення підривних операцій" „Солідарности". Ю. Теліґа очолював філію „Солідарности", яка об'єднувала селян.

ДЕПУТАТИ ОПОЗИЦІЙНОЇ соціял-демократичної партії Західньої Німеччини вимагають від канцлера Гельмута Коля парляментського розслідування обставин шпигунських скандалів, які не припиняються в Західній Німеччині більше місяця. Соціял-демократи вимагають резиґнації міністра внутрішніх справ Фрідріха Цімермана, який не зміг своєчасно викрити комуністичних аґентів. Скандал не перешкодив колишньому концлерові Західньої Німеччини Віллі Брандтові відправитися з візитою до Східньої Німеччини, де його сердечно вітав Еріх Гонекер.

В ЖЕНЕВІ ПОЧАЛАСЯ третя рунда американсько-советських переговорів щодо роззброєння. Перша зустріч, яка відбулася у четвер, 19-го вересня, тривала дві години. Керівник советської делеґації Віктор Карпов сказав репортерам: „Якщо наші партнери на переговорах викажуть ознаки бажання провадити конструктивний діялог, ми готові до нього". Тим самим В. Карпов дав зрозуміти, що саме делеґація ЗСА, а не СССР, винна в тому, що перші дві рунди переговорів ні до чого не привели.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД представниками торговельно-промислової палати Японії, прем'єр-міністер Накасоне заявив, що настав час уладнати торговельні розбіжності між Японією і ЗСА. Пропозиції Накасоне будуть обговорюватися під час його зустрічі з президентом Роналдом Реґеном у жовтні, а також на зустрічі міністра закордонних справ Японії Абе з державним секретарем Джорджом Шулцом.

ЧИСЛО ЖЕРТВ В МЕХІКО ПЕРЕСТУПИЛО 3,000

Мехіко Сиі. — У п'ятницю ввечорі, 20-го вересня, в 9 годині 37 хвилин нюйоркського часу, мехіканську столицю потряс другий підземний струс. В перші години після другого струсу не було повідомлень про нові жертви. В результаті першого землетрусу, що стався в четвер, 19-го вересня, загинуло не менше 3,000 осіб і сотні лишилися під розвалинами будинків.

„Спокій! Спокій! Ви повинні зберігати спокій!" закликали у п'ятницю вечором телевізійні диктори.

У п'ятницю президент ЗСА Роналд Реґен післав телеграму співчуття президентові Мехіко Міґуельові де ля Мадрідові і запропонував необмежену допомогу мешканцям Мехіко від З'єднаних Стейтів Америки. Того ж дня Державний секретар ЗСА Джордж Шулц сказав послові Мехіко у Вашінґтоні Хорхе Еспінозі де льос Реєсові, що ЗСА посилають в Мехіко спеціялістів для розчищення вулиць і розвалин, техніку, ліки, продукти.

Американський Червоний Хрест звернувся до всіх громадян країни з проськ бою посилати в місцеві відділи Червоного Хреста грошові пожертви, а також організувати збірку ліків, продукців та одягу.

Країни Европейської економічної співдружности рішили надати допомогу Мехіко на суму 2 мільйони долярів.

Про свою допомогу Мехіко оголосили церковні і громадські організації ЗСА, Канади, Японії та всіх европейський країн.

В суботу, 21-го вересня, в традиційному щотижневому радіопередаванні президент Роналд Реґен, сказав, що його дружина Ненсі поїде до Мехіко в понеділік, 23-го вересня.

В Москві заарештовано „аґента Сі-Ай-Ей"

Москва. — Советське пресове аґентство ТАСС повідомило, що в Москві заарештований „науковий співробітник московського дослідницького інституту" А. Г. Толкачов, який, згідно з даними КҐБ, був аґентом Сі-Ай-Ей.

Посилаючись на КҐБ, советське пресове аґентство повідомило, що Талкачова заарештували в той момент, коли він „хотів передати секретні матеріяли оборонного характеру офіцерові Сі-Ай-Ей Полові Стомбо".

П. Стомбо був другим секретарем амбасади ЗСА в Москві. 14-го червня він залишив Советський Союз на вимогу советського уряду. Як свідчить КҐБ, на яке покликується ТАСС, посада другого секретаря амбасади служила для Стомбо „прикриттям".

В повідомленні ТАСС сказано, що Сі-Ай-Ей забезпечило Толкачова мікрокамерами для фотографування секретних документів, радіовим апаратом для передавання даних та іншою шпигунською апаратурою. „В помешканні Толкачова, — продовжує ТАСС, — знайдені інструкції Сі-Ай-Ей. Він користувався ними для підривної діяльности проти Советського Союзу".

В АМЕРИЦІ

НА СЕМІНАРІ в Вашінгтоні, скликаному для заспокоєння широких мас населення у зв'язку з страхом, що граничить із панікою, викликаною хворобою АІДС, науковці, що керують дослідами над цією хворобою, заявили у четвер, 19-го вересня, що „епідемія страху" є безпідставною. Із переведених дотепер дослідів виявилося, заявив д-р Джеймс О. Мейсон, директор крайового Центру для контролювання хворіб в Атланті, що неммає жадних доказів того, щоб АІДС помітно поширювався поза межі своєї дотеперішньої концентрації тобто, середовища гомосексуалістів і наркоманів, які приймають наркотики дожильно. Щодо школярів й інших осіб, які мають лише випадковий контакт з жертвами АІДС, д-р Дж. Мейсон вважає, що риск для них є мінімальним, „подібним до риску бути вбитим блискавкою, коли ви виходити з хати надвір".

ПІСЛЯ СЕМИДЕННИХ дебат у Сенаті пройшов законопроєкт про нелеґальних імігрантів: заборону працедавцям наймати на працю їх, виділення додаткових фондів для строгішого пильнування за виконанням іміграційних законів; дозвіл іміґрантам, які нелеґально прибули до ЗСА перед 1 січня 1980 року і з тих пір постійно тут мешкали залишитися в цій країні, легалізувавши свій статус. Голосували за цей законопроєкт 41 республікан і 28 демократів, а проти нього — 19 демократів і 11 республіканців. Тепер цей законопроєкт має перейти до Палати Репрезентантів.

ВИСТУПАЮЧИ В комісії крайових виборів, негритянський пастор Джессі Джексон сказав, що засоби масової інформації „зображують негрів менш інтеліґентними ніж вони є насправді". За словами Дж. Джексона, який торік намагався стати кандидатом на президента від Демократичної партії, „журналісти нанесли шкоду його виборчій кампанії, бо не сприймали серйозно ні його кандидатури, ні його пропозиції". Дж. Джаксон сказав, що система президентських виборів у ЗСА повинна бути змінена.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспер Вайберґер заявив, що ЗСА мусять зменшити число советських горожан, яким дозволено працювати і подорожувати тут, щоб цим зменшити їх „колекцію" американської мілітарної технології. К. Вайнберґер виступив на пресовій конференції наступного дня після того, як Департамент оборони подав до загального відома наслідки досліджувань про широкопоширену погоню советських горожан за американською мілітарною технологією. Він заявив, що кількість росіян в ЗСА „цілковито непропорційна" до кількости американців у Советському Союзі. „СССР посилає людей в інші країни тільки тоді, коли вони повністю витреновані, і або є частиною КГБ або можуть нею бути". В цілому К. Вайнберґер говорив в гострому тоні, перерахувавши знову цілу низку подій, які не сприяють налагодженню добросусідських відносин поміж двома світовими потугами, з вини Советського Союзу.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ФОНД допомоги Ірині Ратушинській, яка перебуває в ув'язненні в советському концтаборі за свої вірші і правозахисну діяльність, за останні чотири місяці від неї одержано лише одного короткого листа, буквально два рядки. І. Ратушинська повідомляє, що їй дозволили коротке побачення з чоловіком 25-го жовтня. Так зване „довше побачення" в цьому році І. Ратушинській не дозволили.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Новий шпигунський скандал

Усі більші територією і населенням країни у світі ведуть розвідку на терені своїх потенціяльних противників і тому шпигунство є наче привичною і природною річчю, як один із засобів самооборони. Проте із Совєтським Союзом справа інша: там ціла державна система базована на шпигунстві всіх проти всіх, там тайна політична поліція, яка зміняла назви від ЧеКа до НКВД і теперішнього КҐБ — це стрижень і фундамент всієї державної системи СССР. І це єдина країна, де та політична поліція є пострахом для власних громадян, супроти яких стосує безскрупульний і безглуздий терор. Усі люди у світі, які таврують варварський ґітлерівський голокост, стосований супроти жидів, забувають, що не Гітлер, а Сталін був першим, який створив кацети і що найбільша заслуга Солженіцина це не його письменницький талант, а виявлення в його творах жахіття совєтських ґулаґів.

Совєтське шпигунство має ще одну цілком вийняткову і ніде інде незустрічну прикметну рису. Совєтський уряд наставився на крадіж у західніх країнах здобутків їхньої техніки. Коли під кінець Другої світової війни совєтські війська зайняли все прибалтійське побережжя включно з Поморям — вони захопили там німецьких старшин і винахідників ракет, якими німці обстрілювали Англію. І тому „Спутнік", що його Москва вистрелила в космос в жовтні 1957 року, не був вислідом совєтських винахідників, тільки вкраденої у німців тайни будування могутніх ракет разом разом із самими викиднями. Америка мала атомовий монополь до того часу, поки совєтські шпигуни не викрали тайну творення атомової енерґії. І по нинішній день Москва волів оплачувати велетенський шпигунський апарат, наставлений на крадіж усіх можливих винаходів західньої техніки, як переводити власні досліди і робити власні технічні винаходи.

Англія і Америка — це дві західні країни, які втішаються спеціяльною увагою совєтського шпигунського апарату. В Америці тільки недавно багато шуму наробило виявлення, що ціла родина — батько, син в активній службі морської фльоти і вуйко того моряка — постачали совєтським аґентам засекречені дані. З дипломатичної верхівки тільки афера Альжира Гісса кинула погане світло на інфільтрацію совєтського шпигунства в ряди Державного департаменту. Але Гісса засудили в 1948 році теж не за безпосереднє шпигунство, а за кривоприсягу, що він — як твердив, — не постачав совєтському аґентові засекречених документів Державного департаменту. Зате англійський дипломатичний корпус був такий насичений совєтськими аґентами (ославлена афера МекЛіна і Філбі), що союзники Англії з НАТО лякалися ділитися з англійським урядом усіма військовими тайнами. Це мабуть стало спонукою для англійського розвідчого апарату пімститися: англійцям удалося звербувати на свою службу 20 літ тому молодого Гордієвського як тільки він закінчив шпигунський вишкіл в КҐБ. Гордієвський дійшов в СССР високо по щаблях кар'єри в КҐБ, і став головою відділу в КҐБ, який займався шпигунством в Англії. Протягом 20-ти років він грав небезпечну ролю подвійного аґента, аж у минулому тижні, маючи 48 років життя, він утік до Англії, де формально просив політичного азилю. Насправді прийняли його з відкритими раменимами й із нагоди його приїзду влаштували бенкет в його честь. Привіз із собою, очевидно, між різними іншими документами — список 25-ти совєтських шпигунів в Англії, здебільшого з дипломатичними пашпортами. Англійський уряд усіх їх визнав, як „персона інґрата" і дав двотижневий термін виїзду. Москва відплатилася за ту поразку, вибравши 25 англійських диппоматів і бізнесменів та наказала їм покинути СССР у тому самому терміні. Два дні пізніше Англія викинула ще шістьох шпигунів, а Москва шість англійців. Різниця та, що весь світ знає, що Англія викинула справжніх шпигунів, а Москва викинула людей, які впали жертвою совєтської пімсти. Ясно, що відносини між Великобратинією і СССР сильно погіршилися, тим більше, що британський міністер закордонних справ заповів уже, що значно скоротить кількасотчленний персонал совєтської амбасади в Лондоні, яка стала — як всі совєтські амбасади у світі — централею шпигунства у тій країні. Деякі коментатори закидають урядові Марґарет Тачер, що не треба було вже відкликувати Гордієвського з Москви, бо може він був би став головою КҐБ. Це був би тріюмф Заходу!

АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ довкілля повідомила у четвер, 19-го вересня, що вона відкликала з ринку продажу ще три хемічні речовини, які вживають фармери для обкурюваня проти комах. Зроблено це на підставі того, що, як виявилося, ці речовини мають в собі складники, що спричиняють захворюванням раком.

У серпневому числі „Мети" опублікована „Відозва" ДЦ УНР в екзилі з нагоди 65-ої річниці перебування Уряду УНР на чужині. Рій дум і роздумів викликає ця річниця. Зрозуміло, що це не жадний радісний ювілей, а навпаки. Але це 65-річне існування ДЦ УНР на чужині є виразним свідоцтвом незгасимої сили і тяги українського народу до волі і державної незалежности.

В дійсності, що сталось на Україні в 1917 році? А сталося те, що після 150-ти років постійних репресій, переслідувань, наруги і підступних зусиль імперської Росії створити одну єдинодержавну ідеологію, культуру і націю через насильну асиміляцію українського народу, раз і назавжди, потерпіли крах.

В той час, як в Росії вспихнули одна за другою революції, Україна вибрала не уряд Керенського і не Маркса-Леніна большевизм, а свою власну дорогу — бути господарем на своїй власній землі. „В душі думаючого українця, — як це передвіщав свого часу Костомаров, — просипаються Виговський, Дорошенко і Мазепа". Спонтанно формуються українські полки, дивізії, на прапорах яких маячить клич: „Україна, або смерть!" (полк Чорношишликів).

Іван Самійленко

МІРКУВАННЯ В 65-ТУ РІЧНИЦЮ ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ

І так, в огні і бурі Національно-Визвольної Революції український народ створив народоправну, незалежну, суверенну і соборну державу — Українську Народну Республіку, визнану багатьма країнами світу, в тому числі і самою Совєтською Росією, дня 17-го грудня 1917 року.

Одначе, вороги України, а зокрема Совєтська Росія, відразу ж розпізнали в існуванні вільної і незалежної української держави з її народоправною системою, виключно багатими природними і людськими ресурсами та занадто важливим стратегічним положенням, початок цілковитої дезінтеграції всієї російської колоніяльної імперії, а звідсіль і кінець агресивному російському месіянізмові-імперіялізмові.

Ось чому, не зважаючи на безпосередні економічні і політичні причини в середині голодної, холодної, спаралізованою цілком господаркою большевицької Росії, Ленін і його кліка бачили єдине спасіння своєї влади і будучої Росії у військовій окупації, за всяку ціну, багатої на хліб і сирівці України. Так, в кінці грудня 1917 року червона Москва підступно розпочала збройну агресію на знищення щойно народженої української держави. В затяжних трьохлітніх боях з армією УНР, багаточисельні большевицькі орди двічі були змушені відступити з України, і лише після третьої з черги кривавої агресії, дня 22-го листопада 1920 року завершують повну окупацію Наддніпрянської України, а решта західніх земель попадають під владу інших окупантів.

Світ, нарешті, мусить усвідомити собі, що большевицький режим на Україні не є твором українського народу. Він, спочатку і до кінця, був імпортований на кривавих багнетах окупанта з Півночі, нав'язаний Україні силою дикого терору, ціною мільйонових жертв та тотальної руїни національного укладу життя нашого народу. Світ, та на жаль, немало і своїх земляків, мусять зрозуміти, що скривавлена в боях з багаточисельним ворогом, без жадної допомоги іззовні, Армія УНР не капітулювала і не здалась ворогові. І хоч мілітарно понесла поразку, але духово і політично перемогла. Слова Вождя України — сл. п. Симона Петлюри, виголошені ним в т.зв. „Трикутнику Смерти", що „...за час нашої трьохлітньої боротьби ми створили українську націю (цебто українську державу — І.С.), яка і надалі буде активно боротись за свої права, — самостійно й ні від кого незалежно жити і порядкувати на своїй землі", були і є незгасимими для кожного думаючого українця.

Армія УНР героїчно боролась за кожну п'ядь своєї землі. Залишила за собою героїчну епопею боїв від Крут і до Базару. Відійшла на чужину не в паніці і не в розброді, а організовано під своєю командою, з своїм Урядом та його державними установами. Відійшла в повній вірі у свою святу місію та в конечну перемогу.

Ця віра була і є вповні співзвучна з українським народом на батьківщині, який, очунявшись в неволі окупанта, мав два шляхи до вибору — шлях безумовної капітуляції, цебто рабство, і шлях боротьби. І він вибрав другий, тяжкий і кривавий шлях — боротьбу. Людвіґ Кляузевіц — пруський гене-

(Закінчення на стор. 4)

Клим Ярославський

Авторський вечір Л. Коленської у Мюнхені

Президія Світового Об'єднання Українських Письменників „Слово", головою якої є проф. д-р Юрій Блохин, відомий літературознавець, науковець і публіцист та член Президії „Слово" письменниця і публіцистка Олександра Сулима-Бойко (літературне псевдо Іванна Чорнобривець) влаштували у суботу, 3-го серпня ц.р., в годині 5-ій по полудні, в церковній місцевій залі у Мюнхені, Західня Европа, Авторський вечір письменниці Любови Коленської, співредакторки „Свободи" і авторки трьох збірок новель — „Самотність" (1966), „Павлів Тріюмф" (1971) і „Дзеркала" (1981). Цього ж пополудня на залі зібралася численна публіка — переважно відомі українські громадяни, поміж ними президент Української Народної Республіки в екзилі Микола Лівицький, ректор Українського Вільного Університету Володимир Янів, духовенство з місцевих української католицької і православної церков, письменники, науковці, журналісти, професори і студенти УВУ.

Для співпраці у влаштуванні цього вечора був створений Ініціятивний комітет, у склад якого входили: Надія Васькович, О. Дубицька, мґр В. Леник проф. В. Максимович, мґр А. Мельник, Л. Марцюк, ред. Г. Наняк, Я. Філь, Г. Шепко та інші.

Програму вечора відкрив проф. д-р Ю. Бойко, який представивши письменницю, накреслив аналітичний огляд її творчости.

Л. Коленська у своєму слові познайомила присутніх з процесом її творчости. „Незвичайно люблю — говорила письменниця, — краєвиди, кольори, музику... У моїй душі, ніби на фотографічній плівці закарбовуються почуті слова, інтонація голосу, відгомін пережитого на обличчі людини, згин стеблин збіжжя у вітрі, усмішка чи болюче заламання уст, розквіт світанку чи нудьга сльоти. Для прикладу розкажу вам як я написала цю новелю, що її зараз прочитає пані Ганна Шепко п.н. 'Віддали сина'. Ми з приятелькою сиділи на лавці над побережжям моря і відпочивали. До нас присілася нам незнайома жінка. І поміж моєю приятелькою і нею велася розмова, спочатку на повседневні теми, а згодом оця жінка почала вигортати із своєї душі спогад про своє минуле. Вона розказувала про свого сина, якого вони з її чоловіком були змушені воєнними обставинами тимчасово віддати під опіку німецьким воякам, і були певні, що вони втратили свого сина. Щойно після років скитання по різних країнах, до них прийшов лист від нього із Сибіру. Коли ота жінка по деякому часі попрощалась і відійшла, моя приятелька не то з докором, не то із здивуванням запитала: Як це ти так мовчки просиділа, начебто не цікавилася її оповіданням, начебто не відчувала...' Я на це їй нічого не відповіла, лиш усміхнулася, а наступного дня вранці дала моїй приятельці оце оповідання, в якому було кожне слово цієї жінки, кожнісенька деталь, що її вбирала в себе, закарбувала моя душа..."

Авторський вечір зискав на мистецькому рівні тим, що поодинокі твори читали Ганна Шепко — оповідання „Віддали сина" із книжки „Самотність", і Ліна Чурай — одну дію з драми „Місія ще не закінчена". Авторові цих рядків уперше пощастило послухати читання Г. Шепко. В процесі читання вийшов на яв її непересічний хист передачі тексту, в першу чергу під поглядом його належного розуміння (інтерпретації). З черги, у мистецькій подачі слова слідними були знаменита дикція і примінення великої скалі інтонацій, що є визначенням цих професійности.

Проф. Ю. Бойко прочитав оповідання „Не вірю" із збірки оповідань „Дзеркала", в якому письменниця створила трагічну картину однієї родини, коли на протязі кількох годин із четверо осіб — мати, батько і два сини — залишається одним-одна мати, що біжить снігами услід вагонам, в яких є її сини, запроторені совєтською владою на Північ.

Щоб пояснити ввесь сюжет драми „Місія ще не закінчена" Л. Коленська розповіла, що написати цю драму її надхнула поезія розстріляного большевиками Григорія Чупринки „Льодолом", музику до якої склав Микола Леонтович, який теж загинув у загадкових обставинах. При тому письменниця прочитала пояснення до музичної композиції „Льодолом" музиколога Василя Витвицького. Опісля вона теж прорецитувала поезію Гр. Чупринки, що її як „неблагонадьожну", відкинули совєти, як і відтак відчитала вірш Володимира Сосюри, що його совєтська влада підставила на місце Чупринкової поезії. Драма „Місія ще не закінчена", — сказала письменниця, — це зустріч двох поколінь, його переживання і конфлікти, а щобільше — це зустріч двох протилежних собі світів, що зростали в крайньо інакших обставинах — українських еміґрантів поза океаном та двох киевлян, теж українців, але ж совєтських дипломатів.

„До складення сюжету мені послужила конкретна подія — зустріч двох молодих людей — юнака з України та дівчини із Америки. Провідним мотивом цієї драми є слова, що їх говорить одна із головних дійових осіб драми — Уляна, Андрієві: 'І народ наш, як нас двох, Андрію, моря не розділять і люди не порізнять

(Закінчення на стор. 4)

В нашій пресі вже написано досить про безпідставні напасті на недобитків наших американських і канадських громадян, які, спасшись від пекла большевицьких переслідувань, попали тут понад 40 років пізніше під вогонь закидів коляборації з нацистами. Проти американських німців жиди драстично не виступали, бо як-не-як в ЗСА понад 50 мільйонів громадян німецького походження, отже зачіпатись з ними небезпечно. А на українців, чи балтійців, можна скакати як на похиле дерево. Але не минули вони зовсім і німців.

Перед нами „Відкритий лист до американського народу", який розповсюджує Німецько-американський крайовий комітет політичної акції з осідком у Санта Моніка, Каліфорнія (Ganpac, P.O. Box 1137, Sanata Monica, Calif. 90401). Притоку до написання того листа дала стаття в „Лос Анджелес Геральд Екземінер" під наголовком „Може той приємний, тихонький сусід колишній наці?". В цій статті нападено на добре ім'я німців у зв'язку зі справою німецького вченого д-ра Артура Рудольфа. В нашій пресі була коротка згадка про цю аферу, але цікаво буде пригадати про неї, цитуючи згаданий лист: „Д-р Рудольф, нині 78-літній, був одним із 118 німецьких вчених в ділянці ракет, яких спроваджено сюди після Другої світової війни майже насильно. Вони поклали під проводом Вернера фон Б. Бравна підвалини під цілу низку американських ракет далекого засягу, які донині є запорукою безпеки Америки. Як свідчить Ніл М. Шер, шеф Бюра спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) зор-

М.Б.

ЖИДІВСЬКА ЛИХОМАНКА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

ганізованого Адміністрацією Картера під пресією жидів для виявлення нацистських злочинців в ЗСА, д-р Рудольф погодився в листопаді 1983 року зректись американського громадянства і залишити Америку, коли йому пред'явлено зібрані останніми роками докази, що він був відповідальний за смерть 30,000, а може й більше невільничих робітників, які працювали в 1943-44 роках в підземних комплексах над конструкцією ракет V-1 і V-2 у Мітельверк (Нордгаузен). Цей вчений німець, цей колишній наці, є разом із Вернером фон Бравном, і другими, відповідальний за найбільше досягнення Америки і цілого людства — висадку 1969 року на місяці. Рудольф був відповідальним за розвиток Сатурна 5' — ракети на місяць." „Коли д-р Рудольф робиться відповідальним за воєнні злочини тому тільки, 'що він там був', то чому не звинувачувати американських старшин, які, виконуючи прикази, доставляли НКВД мільйони людей із Східньої Европи на певну смерть?"

Автор листа Ганс Шмід, голова згаданої організації, далі пише: „Після Другої світової війни прибуло до Америки майже 100,000 осіб, які або служили у Вермахті, або в організаціях, які були в якийсь спосіб пов'язані з нацистським режимом. З тих людей робиться нині 'нацистів', полюється на них, вживаючи пофальшовані докази і кривоприсяжних свідків. Майже усіх европейських протикомуністичних іміґрантів може дехто уважати 'нацистами' і воєнними злочинцями та класти їх для будучого вжитку на листу ОСІ, АДЛ і КҐБ. Читайте що діялось усюди, де комуністи перебрали владу. Їхні методи не змінились від часу, коли вони тому шість декад в Москві, Петрограді і Києві 'вичистили' інтелектуалів і буржуїв. А тепер хлопці з ОСІ з вішателями 'злющої імперії' (як їх назвав Реґен) руками в рукавичках доставляють американців у їхні лапи". „Тут не йдеться про Артура Рудольфа, Івана Дем'янюка, чи Клявса Барбі. Руйнується життя людини, цілих спільнот і культур для досягнення чортівських завдань совєтів".

В Америці звинувачується невинних людей за те, що вони „там були". Оскаржується льояльних, інтеліґентних громадсько наставлених людей, „людей які завдяки їхньому протикомуністичному наставленні, ніколи не були кандидатами на притягнення до шпигунства. Ми всі чули про Розенберґів, Собелів, Фуксів і Ґрінглессів, але ніколи, щоб на таку співпрацю з ворогом пішов колишній вояк СС, український протикомуністичний бойовик, чи хорватський протитітовський партизан".

У зв'язку з аферою д-ра Рудольфа, лист пригадує недавну шпигунську аферу Огородніків. Цитую: „Не можна сумніватись, що між 100,000 совєтськими жидами, які еміґрували до Америки від 1968 року, є деяка кількість большевицьких агентів". Про це пише автор листа таке: „Доказом наших тверджень є справа агента ФБІ Міллера. Міллер, з бюра ФБІ в Лос Анджелесі мав продати важливі документи російським іміґрантам на ім'я Ніколай і Свєтлана Огороднікови. А як сказано в статті 'Ню Йорк Таймсу' з 20-го жовтня 1984 року (ця вістка появилась тільки в тому часописі і ніде інде) обоє Огороднікови прибули до ЗСА в 1973 році як жидівські 'рефюджіс'. Як такі вони мали право на допомогу американського Уряду, користувались „велфером", а як вони відплатились..."

Ціллю заходів німецької організації є домогтись того, щоб д-рові Рудольфові привернено американське громадянство, якого він зрікся під натиском, і навіть вибачитись перед ним.

Для нас зміст тих заходів німців інтересний тому, що ми бачимо, що ми не осамітнені в наших змаганнях протиставитись нагінці деяких жидівських кіл знеславити в світовій опінії ім'я українця, і при тому звернути увагу урядових чинників, яка небезпека для Америки від співпраці з органами КҐБ, від агентів якого аж роїться в цій країні. Вишукування „нацистів" у ЗСА має всі познаки „вичгантінг", яке так противне американській духовості.

Василь Качмар

ЗМАГАННЯ ЗА ПАТРІЯРХАТ

I

Історики Української Церкви документально стверджують, що змагання за Патріярхат Української Церкви почались уже за княжих часів і тривають аж до наших днів. Історики відмічують документально факт, що Церква Русі-України від хрищення Русі-України була автономічною (адміністраційною) одиницею в ранзі Верховних Архиєпископів. Точніше, Церква Русі України була незалежною від візантійського патріярха, мабуть, на основі якогось договору заключеного на Кримі 989 року. Також і від Римського Папи Київська Церква була незалежна просто тому, що вона належала до Східних Церков. А відомо, що Папа Римський не встрявав у внутрішні справи Церков Сходу перед розколом у 1054 році, — твердить проф. Микола Чубатий — в „Історії християнства Русі-України". Замітне, що Київська Церква не брала активної участи в церковному розколі між Візантією і Римом!

Історію отих безперервних змагань нашої Церкви за її юридичне завершення гідністю Патріярхату переконливо з'ясував святої пам'яті Патріярх Йосиф Сліпий у „Про Меморія", яке він переслав або передав найвищим церковним достойникам при кінці 1982 року і весною 1983 року в Римі. На вступі меморіялу Блаженніший Патріярх Йосиф відмічує, що „минає вже половина часу з десятилітнього приготовання до світлого 1000-літнього ювілею християнства Русі-України 1988-1989 року". Мова про те, що дня 20-го листопада 1978 року наші Владики під проводом Патріярха Йосифа, відбувши в Римі синодальні наради, відвідали Папу Івана Павла II та вручили йому плян підготови відсвяткування 1000-літнього ювілею хрищення Русі-України.

Папа прийняв згадані документи і заявив, що їх простудіює. І дійсно дня 19-го березня 1979 року Веселенський Архиєпей Іван Павло II прислав до Патріярха Йосифа, як до голови Помісної УКЦеркви, глибокого та важливого змістом і ствердженнями листа, який має свою історичну вимову. Блаженніший Патріярх Йосиф згадує про цю відповідь Папи ось так: „Початок цієї підготови зволив відзначити щасливо пануючий тепер Папа Іван Павло II своїм листом з дня 19 березня 1979 року, в якому писав: 'Можу отже, зрозуміти значення, яке має 1988 рік для усіх синів і дочок Церкви, яка має глибокий корінь (має начало) в історії близького народу Українців, що займає особливе місце у великій сім'ї слов'янських народів'.

З радістю стверджує наш Патріярх, що Святіший Отець зрозумів значення цього тисячоліття, коли відмітив у цьому листі „найважливіший аргумент, себто юридичне об'єднання Української Церкви". На тему об'єднання Української Церкви продовжував писати цей Римський Архиєпей: „Вважаю теж, що до повнішого вигляду (форми) єдности не є можливим дійти, хіба що поступово, беручи до уваги всі канонічні обставини, історичного й іншого характеру". „Треба привітати факт, що Папа Іван Павло II покликається не тільки на сучасні канонічно-юридичні умовини, але й теж на історичну дійсність, себто на 1000-літню минувщину Помісної партикулярної Церкви Русі-України. Зараз же в цьому самому листі Папа уточнює оце ступневе здійснювання єдности Української Церкви, пишучи про потребу ...„створити стійкий канонічний устрій єдности Ієрархії Вашої Церкви, який відповідав би її актуальним потребам і міг би творити посередній етап і підготову для повнішої розв'язки".

І справді конкретний плян цього першого етапу об'єднання і скріплення Української Помісної Церкви подав Папа Іван Павло II, з'ясувавши 5-го лютого 1980 року у своєму листі, в якому намітив норми скликування Синодів Єпископів. Папа виразно пише, що це „є посередній і підготовчий етап", а повна розв'язка в 1988-1989 роках, якщо Бог зволить переживати разом з вами усіма цей великий Ювілей. Тоді, читаємо далі, — „будемо відзначувати не так „хрищення" краю чи народу Русі-України, як радше 1000-ліття зорганізування помісної самоуправної Церкви Русі-України, що здійснив св. Володимир Великий 988-989 року".

Процес християнізації українських земель, себто населення, почався ще від апостольських часів через грецькі колонії на українському побережжі Чорного моря, звідки єпископи приїжджали, починаючи від 325 року, на всі перші Веселенські Собори. Історичні документи від 944 року свідчать про існування уже тоді церкви св. Іллі в Києві. Важливе, що в роках 945-962 Київською великодержавою володіла християнська княгиня св. Ольга. В 961 року, вона вистаралася з Німеччини на короткий час про першого єпископа для Києва — Адальберта, для зорганізування Київської помісної Церкви. Одначе це велике діло довершив щойно її внук св. Володимир Великий, зорганізувавши самоуправну Церкву Русі України, якій тепер завершується 1000, років важкого розвитку". У 988 році св. Володимир був не тільки христителем Русі-України, але й організатором Церкви на Русі! Титул архиєпископа, а не митрополита, мали київські ієрархи до 1037 року, а це свідчить про незалежність київських Владик від патріярха Константинополя. (о. І. Назарко ЧСВВ, „Святий Володимир Великий", Рим, 1954р.). Замітне, що це написало ще перед II-им Ватиканським Собором і рухом за права патріярхів. Знову ж про самоуправу Київської Церкви пише Микола Чубатий: „Історія християнства на Русі-Україні".

Отож 1000 роківб тому повстала патріярхорівна, хоч без патріяршого титулу, Помісна Церква Русі-України, у канонічному зв'язку з Римським Престолом. Її очолював Архиєпископ Русі-України, що тепер означає — Верховний Архиєпископ. У початках церковної історії голови всіх помісних Церков даного обряду чи народу мали титул-архиєпископа-над'єпископа, включно з архиєпископом Константинополя. Щойно пізніше, від VI-го століття, коли гідність архиєпископа Константинополя піднесено до другої ранги по Римському Папі, почали вживати іншого титулу: „патріярх", а навіть „Вселенський". Варто пригадати, що в давнині патріярший титул обмежено, щоб цей титул не поширився на інші помісні Церкви поза імперію. Тому первоієрархи помісних Церков Вірменії чи Грузії вживали титулу „католікос" (вселенський), хоч правами вони в нічому не різнилися від патріярхів внутрі Римської імперії. У 917 році голова помісної Болгарської Церкви почав уживати титулу патріярха, але Візантія військовою силою по сто роках жорстокої боротьби примусила Болгарську Церкву задоволитися титулом „верховного архиєпископа"

(Продовження буде)

В Денвері відзначили першу річницю смерти Патріярха Йосифа

Заходом товариств Патріярхального і Святої Софії в Денвері в неділю, 8-го вересня ц.р. святочно відзначили першу річницю відходу у вічність Патріярха Йосифа. Після співаної Служби Божої, о. парох Стефан Хміляр з отцем Іннокентієм Ричкуном відслужили Панахиду за спокій душі св. п. Блаженнішого Патріярха,а відтак в церковній залі відбулася імпреза, в програму якої ввійшли промови, сольоспів і деклямації.

Відкрив імпрезу короткою промовою голова Патріярхального Т-ва К. Крупський. Вказавши на духову велич Патріярха Йосифа, промовець сказав, що так як велич Шевченка в українському народі, з упливом часу не маліє, а збільшується і стала для нас національним світлом, так і постать нашого першого Патріярха, з бігом часу ставатиме все ближчою і дорожчою та стане нам світлом на дорозі до кращої долі нашої Церкви. „Вірю в те, що таких, як я, що бачать аналогою між „Кобзарем" Шевченка - в царині світській і Завіщанням Патріярха Йосифа - в царині віри, є більше, сказав промовець. Так як „Кобзар" Шевченка будить в кожного українця любов до свого народу, Завіщання Патріярха Йосифа все більше будитиме любов до свого народу і його віри.

Після відкриття імпрези сопрано Барбара Завадович, у фортепіяновому супроводі Алли Мосійчук проспівала „Аве Марія" Гуно. Змістовну святочну промову виголосив інж. Олександер Лиско. Подавши головніші біографічні дані про особу Патріярха Йосифа, промовець зупинився над тим, як дійшло до звільнення Митрополита Ісповідника і мученика за віру та Українську Католицьку Церкву.

Опинившись на волі св. п. Патріярх Йосиф недовго відпочивав. Незважаючи на свій старший вік та знищене тюрмами й засланнями здоров'я, наш Мученик за Церкву й народ виконав колосальне завдання, завершивши свою многогранну працю здвигненням Катедри Св. Софії та створенням довкруги неї огнища української культури й науки.

Потім виступали Нуся Горчаківська, яка продеклямувала вірш „Патріярхові" а Ксеня і Роксана Горчаківські продеклямували вірш „Вмер батько Церкви та народу", а Володимир Крушельницький віддеклямував „На Світлий Храм" Спиридона Черкасенка.

Кінцевою точкою програми був сольоспів Барбари Завадович „Молитва до Пресвятої Богородиці" Дмитра Бортнянського, у фортепіяновому супроводі А. Мосійчук.

Спільним відспіванням „Боже, вислухай благання" закінчено цю імпрезу, присвячену першій річниці смерти св.п. Патріярха Йосифа.

К. К.

Зірка з Канади

„Русалка", „Шумка", „Черемош" — це слова, які невгомонно бринять на устах кожного українця Північної Америки. Звуком лиш самого слова вони спонукують щось спеціяльне, цікаве і динамічне. Для любителів українського танцювального мистецтва це назви, які давно ввійшли в історію української культури Канади і стали невичерпним джерелом надхнення для майбутніх поколінь нових танцюристів. Сьогодні ці назви не сходять з екранів телебачення і зі сторінок канадської преси, яка пильно слідкує за їхніми виступами.

Останніми роками „Шумка" і „Черемош" стали дещо відоміші з огляду на їхні турне по східній Канаді. Ім'я „Русалка" лиш гоміло серед танцюристів і гостей Манітоби, які мали нагоду попасти на концерти ансамблів „Шумка" і „Черемош". Не знали в той час ті гості, що вже було заплановано перше турне по східній Канаді, включно з Торонто, Манітобської зірки — міжнародного амбасадора українського танцювального мистця — ансамблю „Русалка". І от незабаром цей славний ансамбль, який складається з юних танцюристів шостого покоління українців загостить в східню Канаду і повторить, якщо не перевершить, успіхи своїх попередників із західньої Канади. Коли хто-небуть завагається піти на концерт, оправдуючи свою неохоту аргументом, що він вже бачив „Шумку" і „Черемош", то як свідок їхнього виступу на оселі „Верховина" біля Ню Йорку, я можу істинно заявити, що те, що ансамбль „Русалка" показав, то глядач не знайде в багатьох інших ансамблях.

Ансамбль „Русалка", який складається з понад 50 танцюристів, здобув собі славу на виступах в Ґвадалхара, Мехіко Ситі, в Лос Веґес та Дізніленд, завойовуючи собі популярність і шану серед мільйонів неукраїнських глядачів. Великими успіхами ансамбль втішався на міжнародному фестивалі в Едінбурзі, Шотляндія. В 1975 році гостями на їхньому концерті були принц Чарлз і його сестра Анна з Англії. В 1976 році виступив в Чикаго і Мілвокі на святкуваннях 200-річчя Америки; ці виступи записали і показали на своїх мережах американські станції телебачення Сі-Бі-Ес та Ей-Бі-Сі. Список успіхів великий та незмірний.

Коли глянути на сам репертуар, стає ясно чому ім'я „Русалка" гомонить поза межами Канади, Америки та Европи. Тут є танці з Полтави, Бойківщини, Буковини, Гуцульщини, Волині, Запоріжжя, Закарпаття та інших районів України. Крім того і не бракує ансамблеві характерних і комічних танців, які завжди розвеселяють публіку. Коли поєднати все з музикою, з костюмами і сценічними ефектами світла та звуку, то невимовно витворюється уяви спектаклю сповненого динаміки і бравури. Якщо ще взяти до уваги професіоналізм, балетну дисципліну і високий вишкіл танцюристів, то тут відразу глядач помічає неабиякий ансамбль, а насправді мистецьку одиницю, яка не даром заслужила собі знання: „амбасадор українського танцювального мистецтва" і „Українська зірка Манітоби".

Прийдіть і подивляйте „Русалку" в Дітройті—11-го жовтня, в Гемилтоні — 12-го жовтня і в Торонто — 13-го жовтня.

Олександер Волинський

Громадське віче у Філядельфії

У п'ятницю, 13-го вересня, відбулося у Філядельфії, Па., у приміщеннях УОК-Центру, інформаційне віче на тему „ОСІ й українська громада", що його влаштувала Українська Ліґа проти Знеславлення та Інформаційна комісія Ради Представників Українських Центральних Організацій (РПУЦО). Модератором віча був адвокат Андрій Филипович.

Першим прелеґентом був проф. д-р Тарас Гунчак. Він сказав, що ОСІ переслідує громадян тих етнічних груп, які КҐБ переслідує у Совєтському Союзі за націоналізм. Наприклад, росіян, які як і українці боролися проти совєтських військ (армія Власова, бригада Камінського і т.д.), ОСІ майже зовсім не чіпає.

Який вплив діяльности ОСІ на українську громаду у ЗСА? Акції ОСІ викликали майже спонтанну реакцію. Крім інших проявів цієї реакції, прелеґент згадав про створення Українського Документаційного Центру при Українському Інституті у Ню Йорку. Створення цього центру буде незабаром подане до відома загалу.

Проф. Гунчак ствердив теж, що як реакція проти акцій ОСІ помічається сильний зріст антисемітизму. Він сказав, що атисемітизм — це неґативна реакція, негідна культурної української громади.

Черговим прелеґентом був адвокат Павло Зумбакіс, який є литовського походження. Він є, між іншим, автором великої документальної брошури п.з. „Співпраця ОСІ з КГБ", яку він переслав у березні минулого року усім конґресменам і сенаторам ЗСА. П. Зумбакіс сказав, що напочатку ОСІ оскаржувало громадян східньоевропейського походження за воєнні злочини, тепер уже оскаржує і за „коляборацію", а в майбутньому буде оскаржувати просто за „антибольшевизм"... Він критикував теж методи, що їх вживає ОСІ для переслідування оскаржених, згадав, між іншим, про вжиття великої кількости спеціяльних „маршалів" та поліційного гелікоптера для арештування колишнього хорватського міністра 86-літнього Артюковича, який майже зовсім сліпий і немічний.

Вся ця нагінка на американських громадян східньоевропейського походження має, сказав Зумбакіс, дуже депримуючий вплив на десидентів в середині Совєтського Союзу, бо вони вірили, що ЗСА є країною права і не може співпрацювати з КҐБ.

Яка повинна бути оборона східньоевропейських етнічних груп? Ці групи, сказав Зумбакіс, повинні діяти якнайбільш з'єднано і повинні виявити високу жертвенність, бо успіх якихнебудь оборонних акцій залежить у дуже великій мірі від вистачаючих фондів, і йде тут не про дрібну монету, а про сотні тисяч і мільйони долярів.

Після Зумбакіса промовляла наша відома дисидентка д-р Ніна Караванська. Вона сказала, що найбільшою цінністю одиниці, громади і народу є — добре ім'я. Щоб ми могли успішно боронити наших братів на рідних землях, ми мусимо боротися за привернення нашого доброго імени тут у вільному світі.

Останнім прелеґентом був д-р Луцюк із Канади. Він розповів про працю т.зв. комісії Дешена, про злобну протиукраїнську пропаґанду частини канадської преси та про оборонні, об'єднані і енергійні дії української канадської громади.

Після цього голова Української Ліґи проти Знеславлення Галя Козак закликала присутніх протестувати проти співпраці ОСІ із совєтськими властями, писати у цій справі листи до конґресменів та сенаторів і т.п. Вона радила теж, щоб ті громадяни, до яких звернулося б колинебудь ОСІ, не відповідали ні на які питання і спрямовували ОСІ до свого адвоката. Громадяни, які цього бажали б, можуть звертатися до Ліґи за інформаціями у цих справах і теж, якщо б зайшла потреба цього, Ліґа сконтактує цих громадян з досвідченими правними оборонцями.

Модератор цього вечора адв. А. Филипович говорив про те, що американське право спирається у дуже великій мірі на т.зв. прецеденсах. Наприклад вислід справи Дем'янюка буде мати дуже великий вплив на справи інших оскаржених.

Говорячи про справу Дем'янюка, адв. Филипович закликав присутніх, щоб і вони самі прийшли на віче у справі оборони Дем'янюка, яке відбудеться у Філядельфії 29-го вересня, і привели своїх знайомих і рідних. Він сказав, що адвокат д-р М. О'Каннор, який буде промовляти на тому вічу, разом з інж. Ігором Ольшанівським, д-ром М. Куропасем та Лідією Дем'янюк, є більшим українським патріотом ніж багато наших людей.

Після доповідей слідували запити від публіки та відповіді прелеґентів. У цій частині вечора адв. Зумбакіс порушив одну дуже основну слабу сторінку литовської й української етнічної групи у ЗСА. Ми спимо, сказав він, і реаґуємо так, як „пезантс". Як приклад цього, Зумбакіс пригадав знамениту статтю Воррена Раджерса на сторінках великого впливового філядельфійського часопису Філядельфія Інквайрер, „КҐБ має користь із полювання на нацистів" (29-го травня 1983 р.). Зумбакіс запитав „Інквайрер", як зареаґували на цю виїмкову статтю українські і литовські читачі. Йому відповіли, що „Філядельфія Інквайрер" одержав п'ять листів із признанням. „Коли б таких листів прийшло не п'ять, але тисячу, сказав Зумбакіс, ми мали б багато кращу допомогу бодай від частини американської преси, ніж маємо її тепер, а це незвичайно важлива справа".

У вічу взяло участь понад 250 громадян, у тому поважний відсоток молоді.

Т.

Комітет не припиняє праці

У зв'язку з появою в пресі трагічної вістки про смерть поета Василя Стуса, „Комітет для придбання літературної нагороди Нобеля для Василя Стуса в 1986 році" повідомляє громадянство, що він не припинив своєї праці, яка прямує до найбільшої популяризації творів нашого великого поета. Не припиняються заходи добитися кандидатури Василя Стуса на нагороду шляхом рекомендаційних листів до Шведської Академії уповаженних для для цього нобелістів, поетів, критиків, професорів славістики та інших осіб, яким залежить на цій першій нагороді українського поета в нашій історії. Здійснюється і вже швидко появляться в друку вибрані поезії Василя Стуса,перекладені на англійську мову. Книга синоптікум (поруч англійського тексту - український), яка появиться вже цієї осени,буде тривким пам'ятником незвичайної творчости нашого поета і рівночасно початком якнайкращої популяризації поетового імени в світі. Комітет, маючи вже англійській переклад його творів, зробить заходи, щоб вони появилися іншими мовами.

До Комітету ввійшли представники нашого літературного та наукового світу:поети, критики, літературознавці, професори славісти, а також представники нашої церковної ієрархії та особи, для яких українська культура є справою нашого життя.

Комітет особистими листами висловлює подяку тим шановним рекомендантам,які вже написали й вислали до Нобелівського комітету свої суґестії й компетентні оцінки творчости Василя Стуса, а також установам і особам, які відгукнулися на прохання Комітету допомогти пожертвами видрукувати книгу перекладів. Подяка згаданим особам та установам є рівночасно заохотою для тих, які ще цього не зробили і пригадкою, що термін присилання рекомендацій кінчається цього року. Після цієї дати рекомендації будуть неважливі. А також поновним проханням підтримати матеріяльно наші заходи до тих, які цього ще не зробили.

Разом з нашими заходами для популяризації імени нашого славного поета — поета століття, ми закликаємо нашу громаду поминати покійного поета Панахидами та жалобними сходинами з читанням біографії поета-мученика, його прегарних поезій і доповідів про його поетичну, критичну та філософську творчість та про його боротьбу за незалежність України, як борця в перших рядах, який для України посвятив молоде життя. Було б побажаним, щоб жовтень став місяцем Василя Стуса, в якому повинні відбутися конференції, концерти та вечори. Матеріяли для тих святкувань можна почерпнути з трьох збірок Стусових творів, які появилися на еміґрації: „Зимові дерева", „Свіча в свічаді" і „Палімпсести" (які мають появитися ще в цьому році) та „Селектед поемс оф Василь Стус", які мають дати початок для найширшої популярности великого поета України в світі.

О. Керч

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.
інж. ІСААКА ДЕСЯКА
на УКРАЇНСЬКУ ВІЛЬНУ АКАДЕМІЮ НАУК у США
зложили Родини:

В. і Ю. Кузьмичі — 25 дол., В. і Ю. Кушнірі — 25 дол., Ю. і П. Костюки — 30 дол., І. і М. Фізери — 25 дол., М. і Б. Цимбалісті — 20 дол., Стокальські — 25 дол., Панасійчуки — 10 дол., Бабюки — 25 дол., Петренки — 20 дол., Гунчаки — 40 дол., Коровицькі — 20 дол., Беровці — 25 Церкевичі — 20 дол., Петрянники — 20 дол., Федишини - 40 дол., Майстренки — 40 дол., пан Литвин — 2 дол.
Разом .... 412.00 дол.

УПРАВА УВАН у США
висловлює сердешні співчуття Родині Покійного і щиро дякує всім жертводавцям.

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ
бл. п. д-ра
АЛЕКСАНДРА МАРІТЧАКА
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
у середу, 2-го жовтня 1985 року, о годині 8:15
в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремк, Миш.
Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.
МАРІЯ — дружина
АЛЕКСАНДЕР — син з дружиною і дітьми

В ДРУГУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДА
бл. п. проф. д-ра
ЗІНОВІЯ ВОЛОДИМИРА ХРАПЛИВОГО
будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
1-го жовтня 1985 р.
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.;
в церкві Успення ПДМ в Ст. Луїс, Мізурі;
в церкві св. Володимира в Парижі, Франція
і 30-го вересня в церкві св. Володимира в Матаван, Н. Дж.
Прошу згадати Покійного у своїх молитвах.
У Його світлу пам'ять складаю 1000.00 дол. на Гарвардський Проект для відзначення Тисячоліття Хрещення України.
МАРІЯ ХРАПЛИВА

СПОРТОВІ ВІСТІ

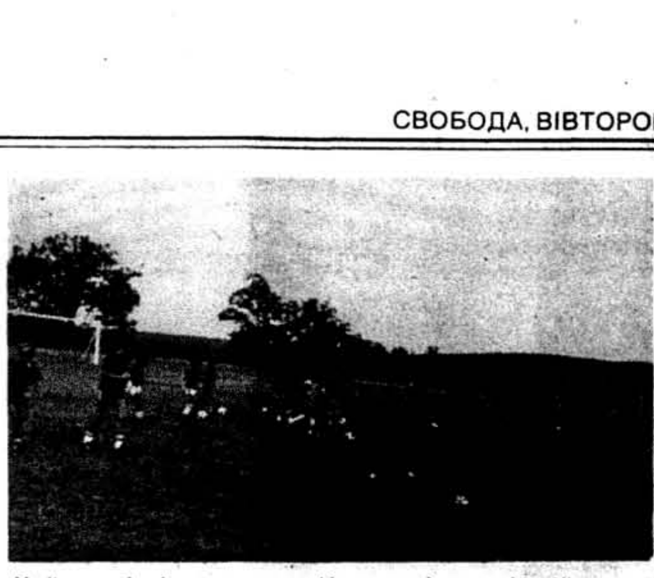
Редагує Омелян Твардовський

Високі оцінки для спортової школи УСВТ „Ч. Січ" від олімпійського тренера копаного м'яча ЗСА

В суботу, 24-го серпня ц.р., на оселі УБСоюзу „Верховина" в Глен Спей, Н. Й., закінчився 16-ий з черги річний вишкіл українського юнацтва в Спортовій Школі УСВТ „Чорноморська Січ". Згідно з традицією, святкове закінчення відбулося спільним обідом усіх учасників і членів Команди табору, в якому взяли участь теж батьки й визначні гості.

Цю кінцеву точку Спортової Школи відкрив О. Твардовський, який привітав присутніх, коротко поінформувавши їх, що в цьогорічному вишколі взяло участь усіх 80 юначок й юнаків, з якими працювали 14 членів Команди й інструкторів та опікунів. На протязі чотирьох тижнів Спортову Школу відвідало ряд визначних гостей і урядовців федерального і стейтового урядів. У висліді цих відвідин Спортова Школа дістала нові високі оцінки за зразкові вишкільні програми, чистоту, медичну опіку і ведення федеральної допоміжної програми потребуючим дітям. Учасники Спортової Школи відбули теж дуже цікаві й корисні зустрічі з таборянами Української Православної Молоді, жидівського табору „Льоканда", як теж відбули цілоденну участь в Українських Спортових Ігрищах Молоді, що в цьому році пройшли на оселі СУМА в Еленвіллі, Н.Й. Закінчуючи своє вступне слово, керівник двох тижнів вишколу закликав учасників продовжувати спортову активність в існуючих наших спортових осередках, або в своїх школах.

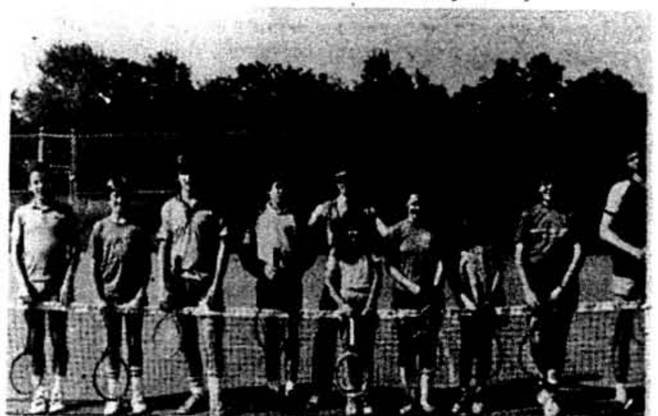
Дальше ведення програмою перебрав голова Товариства й УСЦАК — Схід та керівник двох тижнів вишколу М. Стебельський. В короткому слові він подякував батькам, що довірили дітей Спортовій Школі, Управі оселі „Верховина" за тісну співпрацю у веденні табору й УБСоюзові за моральну й матеріяльну підтримку. Потім він представив гостей за почесним столом: Е. Попіля — фінансового секретаря УБС, М. Поліщука — головного редактора „Народної Волі", Манфреда Шелшайда — олімпійського тренера копаного м'яча збірної ЗСА (який в останніх двох тижнях заступав на пості головного інструктора копаного м'яча І. Чупенка, що виїхав на працю тренера до коледжу Ферлі Дікінсон), І. Ориняка, невтомного керівника федеральної програми, з якої в цьому році скористало понад 50 дітей. (І. Ориняк є теж офіційним фотографом С. Школи), М. Бокало — секретарку й медичну сестру, інструкторів М. Хамуляка, Ф. Голінатого, А. Гарматія, Д. Клачко, Г. Бекер, опікунів — В. Василака, Н. Мамчака, Г. Камінську, М. Сергіїва, Т. Сергіїву. В часі обіду з короткими промовами виступали: М. Шелшайд, Е. Попіль. Обидва бесідники підкреслили великі заслуги УСВТ „Ч. Січ" і його діячів для спортово-виховної системи і особливо Спортової Школи. З особливим подивом говорив про Спортову Школу олімпійський тренер ЗСА М. Шелшайд, уродженець Німеччини, колишній професійний футболіст в останніх 15-ох роках тренер юнацьких і олімпійських збірних Америки. Від учасників вишколу з подяками Команді Спортової Школи промовляли юначка Р. Провост і юнак А. Журавель.

Наймолодші учасники під проводом олімпійського тренера Америки М. Шелшайда виходять на праткичні лекції.

Старші, більш заавансовані учасники в плаванні, перед лекцією, що її проводила багатократна чемпіонка цього спорту Г. Бекер (стоїть посередині).

Одна з груп учасників вишколу в тенісі з інструктором А. Гарматієм.

Потім відбулася розвагова точка у виконанні усіх учасників, яких підготовила — М. Бокало. Цю програму започаткували юначки: Дж. Шолудко, Ш. Рикабі, Т. Татунчак і В. Літкевич, які збірно продеклямували вірш „Україна" І. Савицької. Вірш на спортову тему „Режим" В. Кравчука продеклямував — Х. Шалай, „Надія" Л. Українки, юначка Т. Бокало. З піснями виступали: О. Губенко, Н. Бистраник, Р. Провост, які відспівали: „Рушив Поїзд", „Чотири Рожі", „І в мене був свій Рідний Край" — Б. Лепкого. Ряд пісень на спортові теми, створені за останніх 16-ть років в Спортовій Школі, відспівали усі учасники. Треба зазначити, що як у деклямаціях, так і у співах взяли участь теж ті наші учасники, що вже не володіють українською мовою. Тут за цих кілька тижнів вони зуміли вивчити слова і мелодії, чим здивували батьків і гостей. У Спортовій Школі наше юнацтво, очевидно, проходить і духовий вишкіл, адже „в здоровому тілі повинна бути здорова душа!".

В рамках цього вишколу відбуваються численні гутірки на виховні теми, підготови програм до тижневих ватр, висвітлення численних фільмів — спортових, розвагових і спеціяльно підібраних, що мають виховне значення. Під цим кутом відбуваються гутірки перед ранніми „присягами", де усі учасники „прирікають солідно учитися й чесно змагатися для добра і слави українського спорту у вільному світі", та перед вечірніми молитвами „Боже Великий", коли керівники і головні інструктори поруч відповідних інструкцій праці дають важливі лекції на теми поведінки та гуртового співжиття.

На закінчення програми відбувається точка, якої учасники чекають з великим напруженням. Адже вручення заслуженого пропам'ятного трофею — це дійсне свідоцтво осягу кожного учасника й учасниці. Ці трофеї фондує УБСоюз. Вручення трофеїв найкращим учасникам у вишколі копаного м'яча провів згаданий вже олімпійський тренер Америки при асисті інструкторів — Хамуляка, Голінатого й Мамчака. Спочатку М. Шелшайд пояснив, що при оцінках бралися під увагу кандидати, що дійсно солідно училися та зробили справжній поступ у різних елементах цього спорту.

До найкращих, що їм вручили трофеї, належали: Х. Шалай, Х. Мамчак, Т. Науменко, Т. Чапель, Д. Хамуляк, Я. Твардовський, Т. Демчук, П. Адамс. Добрий поступ осягнули: А. Зварун, Д. Рускевич, М. Сідляр, В. Літкевич, С. Соколов, Лариса Мельник, Л. Михайлюк, Є. Малин, А. Бобровський і Р. Вислоцький. У плаванні трофеї одержали: Дж. Шолудко, Р. Провост, Ш. Рикабі, В. Літкевич, Н. Бистраник, Т. Бокало, Л. Нудий, Р. Данчевська. В групі хлопців: Б. Гарасим, В. Тимчина, А. Сиротніков, С. Соколов, М. Турчан, А. Валевський, А. Шолудко, Д. Хамуляк, С. Камінський і Х. Шалай. В тенісі: дівчата: Р. Данчевська, Т. Татунчак, І. Мельник, Р. Провост, А. Губенко, М. Волощук, Дж. Шолудко, Л. Нудий, В. Літкевич. В групі хлопців: А. Зварун, Г. Сергіїв, С. Соколов, А. Сиротніков, М. Волощук, П. Адамс, А. Денисенко, Р. Бартко і Д. Бук. У відбиванці — дівчата: Р. Данчевська, Л. Мельник, Н. Бистраник, А. Губенко, Р. Провост. В групі хлопців: Х. Шалай, А. Василак, Т. Мельник, В. Тимчина, І. Танчак, А. Журавель, Ал. Журавель. В кошиківці — дівчата: Т. Камінська, Т. Бокало, М. Волощук. В групі хлопців: Б. Гарасим, Т. Чапель, Мих. Волощук. В легкій атлетиці, що включає осяг „Біг по Україні" (біг з перешкодами з точками назв українських міст, рік і гір). Дівчата: Дж. Шолудко, М. Волощук, Р. Провост і Л. Нудий. В групі хлопців: Х. Мамчак, В. Літкевич, М. Волощук і Т. Чапель. Нагороди за найкращу спортову поставу „спортсмншип": Т. Науменко, Дж. Шолудко і Т. Бокало. Трофеї найкращих таборовиків одержали: А. Губенко, В. Тимчина і А. Зварун. Інші пам'яткові нагороди одержали: І.П. Керн, Н. Пасюк, Д. Турчан, Р. Васьків і А. Бренич.

Після закінчення цієї програми голова Т-ва представив присутнім Управу оселі: М. Богдана — управителя, його дружину і заступницю і працівника канцелярії З. Комоницького — кельнерок, яким учасники і батьки оплесками дякували за солідну обслугу.

Зворушливими прощаннями „До побачення у наступному році" закінчилося закриття Спортової Школи УСВТ „Ч. Січ" — 1985 року.

(от)

Міркування...

(Закінчення зі стор. 2)

рал, знавець військової науки, говорив, що „Окупація є ніщо інше, як продовження війни, лише в іншій формі, яка ставить за головну ціль — здобути гармонійну співпрацю переможця з переможеним. Якщо ця ціль не досягнута, то така перемога є, не більш і не менш, як цирковий карнавал, цебто повна поразка." Чи досягнув окупант в Україні такої перемоги? Ні! Ланцюг відкритої боротьби — повстань, постійного спротиву і терору та мільйонові жертви нашого народу є незаперечним доказом цього.

Більше того, розглядаючи минулі й сучасні події у світі, мимоволі згадуєш слова Симона Петлюри, який оцінюючи історичне значення Національно-визвольної Революції 1917-1920 років на Україні сказав, що „Самі навіть большевики, устами Леніна, заявили, що тільки через боротьбу з Україною большевизм не дійшов до Західньої Европи". Україна заслонила дорогу большевицькій Москві до Мадярщини для підтримки комуністичної революції Бела-Куна, як рівнож і до Німеччини в часи грудневої революції під проводом Рози Люксембург і Карла Лібнехта. Ленін виразно зарахував Україну до ворожого табору — країн Антанти, яка відкрито виступила проти большевицької Росії.

І що ж? Не дивлячись на те, що Україна, в критичні для неї часи, завжди стояла на першій лінії фронту в боротьбі за свободу, 14 точок Вільсона про право народів на державне самовизначення не дійшли до неї. Україну вважали переможці Першої світової війни внутрішньою справою Росії...

Тепер, будучи свідком сучасних загрозливих подій у світі, можна з певністю сказати, що перемога України 1917-20 років була б перемогою не лише вільної Европи, але і всього вільного світу. Напевно не було б ні совєтського бльоку сателітів у Східній Европі, ні брутальної окупації Афганістану, Куби — Кастра, сандиністів у Нікараґуа, неспокійних аґоній в Польщі і т.д. і т.п. Та й взагалі можна сумніватися чи утрималась би совєти і в своїй збольшевиченій Росії. Нам здається, що окупація червоною Москвою в 1920 році України була найбільш фатальною помилкою вільного світу в першій половині XX-го сторіччя.

Історія України є унікальна. Її не можна рівняти з екзильними урядами інших країн, наприклад Польщі, чи навіть балтійських країн. Політичні умови, окупованої Москвою України, теж мають свою унікальну особливість. Повна ізоляція України від вільного світу; цілковите фальшування та нагле спотворення усієї історії українського народу й сучасного стану в Україні, ставлять перед нашою еміґрацією теж відмінні і спеціяльні вимоги.

При такій унікальності наших обставин існування ДЦ УНР у вільному світі не лише є потрібне, але й конче необхідне, як носія леґітимности державних традицій та законного речника поневоленого українського народу. Відзначаючи 65-ту річницю ДЦ УНР в екзилі, ми мусимо ясно усвідомити, що цей Центр не є „чийсь-там", а всіх нас — свідомих українців, що ефективність його праці залежить не від „когось-там", а від нас самих. Для цього запитаймо кожен сам-себе: „Що я зробив, щоб допомогти своєму ДЦ УНР?" „Чи заплатив я національний даток?" „Чи вніс я свою частку на Фундацію Симона Петлюри?" „Чи вступив я в члени Об'єднання Прихильників ДЦ УНР?" І взагалі: „Що я зробив — морально чи матеріяльно, щоб потім вимагати належної праці від нього?"

Багато пережито і передумано від часу втрати нашої держави. Змінився світ. Впали старі і могутні колоніяльні імперії. Лишилась лише одна — московська колоніяльна імперія, яка вже загрожує сьогодні всьому вільному світові. Два непримиримих табори — тиранія і свобода вічно співжити не зможуть.

Відзначімо ж 65-ту річницю виходу нашого Уряду та воїнів Армії УНР на чужину повною консолідацією наших національних сил. Будьмо готові до нашого майбутнього, незалежно від того коли воно прийде. А про те, що воно прийде, ми є більш певні ніж будь-коли досі.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Авторський...

(Закінчення зі стор. 2)

— тут — чи там — ми один народ — з одним серцем, почуванням і розумом, народ нерозлучний, хоч часто може й інакше видаватись, і таким уже залишимось навіки".

Тоді наступила властива пуанта вечора — Ліна Чурай читала нелегкий текст — першу відслону третьої дії першого драматичного твору Л. Коленської, до речі дуже вдалого „Місія ще не закінчена".

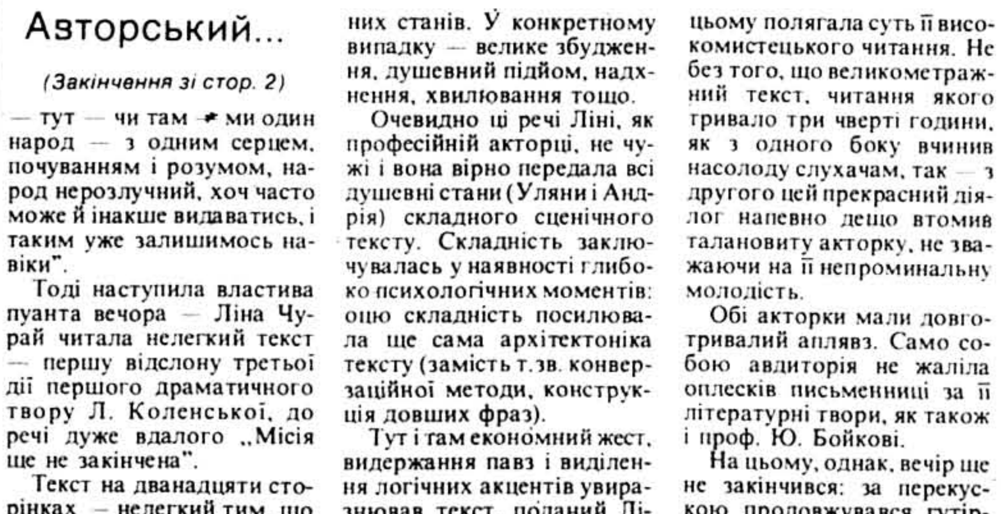
Текст на дванадцяти сторінках — нелегкий тим, що висловлювання персонажів (фраза) повинні становити смислову й інтонаційну єдність, та все ж слід знати як подати фразу, зумовлену моментами різних душевних станів. У конкретному випадку — велике збудження, душевний підйом, надхнення, хвилювання тощо.

Очевидно ці речі Ліні, як професійній акторці, не чужі і вона вірно передала всі душевні стани (Уляни і Андрія) складного сценічного тексту. Складність заключувалась у наявності глибоко психологічних моментів: оцю складність посилювала ще сама архітектоніка тексту (замість т.зв. конверзаційної методи, конструкція довших фраз).

Тут і там економний жест, видержання павз і виділення логічних акцентів увиразнював текст, поданий Ліною на високомистецькому рівні. Щоб згаданий текст передати в сценічний спосіб, його повині читати мужчина і жінка. Це робила акторка сама за дві особи і саме в цьому полягала суть її високомистецького читання. Не без того, що великометражний текст, читання якого тривало три чверті години, як з одного боку вчинив насолоду слухачам, так — з другого цей прекрасний діялог напевно дещо втомив талановиту акторку, не зважаючи на її непроминальну молодість.

Обі акторки мали довготривалий аплявз. Само собою авдиторія не жаліла оплесків письменниці за її літературні твори, як також і проф. Ю. Бойкові.

На цьому, однак, вечір ще не закінчився: за перекускою продовжувався гутіркою публіки, як теж і виступами поодиноких осіб — д-ра В. Максимовича, мгра В. Леника та проф. В. Луцева, які обговорювали творчість Л. Коленської.

Після Авторського вечора Любови Коленської у Мюнхені — письменниця поміж видатними українськими громадянами: проф. Володимир Максимович, проф. д-р Володимир Янів -ректор УВУ, О. Черненко-Рудницька, проф. д-р Юрій Бойко, Ліна Чурай, о. Паладій Дубицький - парох місцевої української православної церкви, письменниця і поетеса Емма Андієвська, проф. д-р Володимир Косик, ред. Іван Кошелівець -літературознавець і критик, письменниця Олександра Сулима-Бойко, проф. д-р Леонід Рудницький - літератор, д-р Вінтоняк, Ольга Пеленська, проф. д-р Анна Власенко-Бойцун, проф. д-р Леся Ткач, проф. Василь Луців, мгр Ярослав Климовський, мгр Ліна А. Данчук, мгр Володимир Леник та інші.